

Vertrouwen van burgers in medicijnen en vaccins anno 2022

Een herhaalde peiling binnen het Consumentenpanel Gezondheidszorg

Marcia Vervloet, Anne Brabers, Roland te Paske, Liset van Dijk

Net als in 2018, hebben burgers in 2022 het meeste vertrouwen in hun eigen medicijnen, en is dit beduidend meer dan het vertrouwen dat men heeft in medicijnen in het algemeen en medicijnen die verkrijgbaar zijn zonder recept. Ook het vertrouwen in vaccins is vrij groot, waarbij wel geldt dat het vertrouwen in de coronavaccins minder is dan in andere vaccins. Het vertrouwen in de medicatievoorziening, met name het onderzoek naar de werkzaamheid en veiligheid van medicijnen, de kwaliteit van en controle op medicijnen en de toelating ervan tot de markt, is ook groot. De werkzaamheid van het medicijn, de informatie die men krijgt van de zorgverlener, en eerdere ervaringen met de medicijnen zijn belangrijke factoren van invloed op het vertrouwen. Zorgverleners en de bijsluiter vertrouwen burgers het meest als informatiebron. Dit blijkt uit onderzoek binnen het Consumentenpanel Gezondheidszorg.

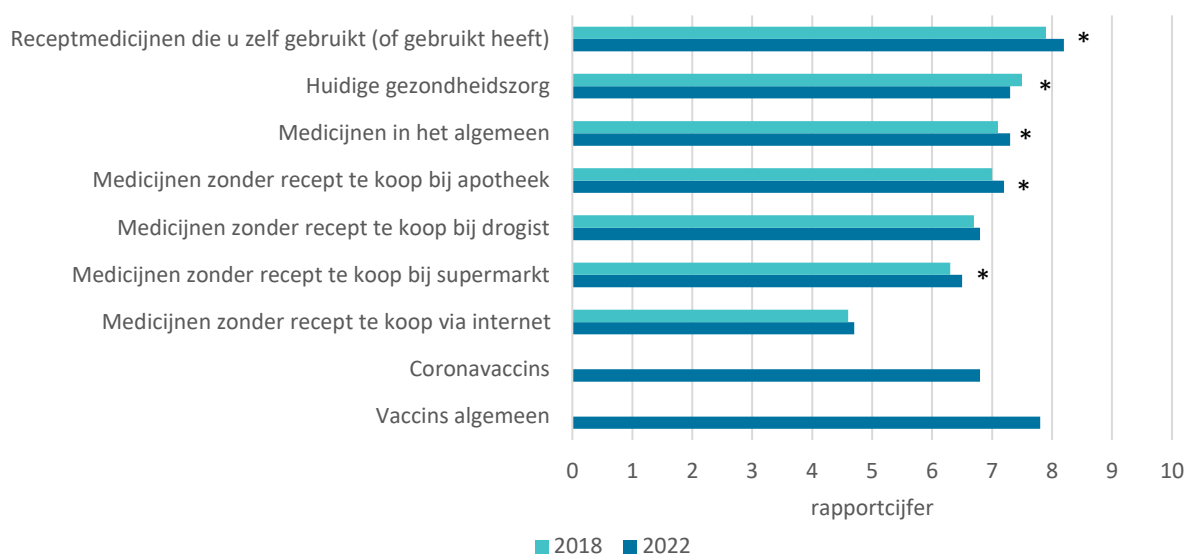
Waarom dit onderzoek?

Een gebrek aan vertrouwen in medicijnen, zorgverleners of de gezondheidszorg in het algemeen kan het medicijngebruik negatief beïnvloeden, wat ten koste gaat van de effectiviteit van de behandeling (Benkert et al. 2019; Brown et al. 2016). Dit heeft klinische en economische gevolgen. In de missie van het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG) staat vertrouwen dan ook centraal: “Iedereen die een medicijn gebruikt, moet daarop kunnen vertrouwen” (CBG, 2022). In 2018 is in opdracht van het CBG een eerste peiling naar dit vertrouwen uitgevoerd. Hieruit bleek dat het vertrouwen in medicijnen en het systeem eromheen ruim voldoende was (Vervloet et al. 2019). De sindsdien verder oplopende medicijntekorten, het veelvuldig moeten wisselen tussen medicijnen, maar ook de COVID-19 pandemie, kunnen het vertrouwen van burgers onder druk zetten. Daarom is het interessant om na te gaan hoe het anno 2022 staat met het vertrouwen van burgers in medicijnen – dit keer ook de vaccins – en hoe zich dat verhoudt tot het vertrouwen dat zij in 2018 hadden.

Nog steeds meeste vertrouwen in de eigen medicijnen

Uit de peiling van 2022 blijkt dat burgers het meest vertrouwen hebben in de medicijnen op recept die zij momenteel gebruiken dan wel in het afgelopen jaar gebruikt hebben: gemiddeld geven zij een 8,2 als cijfer aan hun vertrouwen in de eigen medicatie (Figuur 1). Het vertrouwen is met het cijfer 4,7 het laagst in medicijnen die zonder recept te koop zijn via internet. Vergeleken met 2018, zijn de cijfers voor het vertrouwen in de medicijnen die men zelf gebruikt, medicijnen in het algemeen en medicijnen zonder recept te koop bij de apotheek of de supermarkt hoger in 2022. Daarentegen is het vertrouwen in de gezondheidszorg in het algemeen lager dan in 2018.

Figuur 1 Gemiddelde rapportcijfers die respondenten geven aan hun vertrouwen in de zorg en in medicijnen met en zonder recept in 2018 (n=635-678) en 2022 (n=1.025-1.059) en hun vertrouwen in coronavaccins en vaccins in het algemeen (n=948-997; alleen uitgevraagd in 2022). Resultaten representatief voor leeftijd en geslacht door weging.

Significant verschil 2018-2022, * p<0.05

Vertrouwen in vaccins en aspecten van invloed hierop

Nieuw in de 2022-peiling is het vertrouwen in vaccins in het algemeen en in de coronavaccins specifiek. De gemiddelde rapportcijfers zijn 7,8 en 6,8 respectievelijk (Figuur 1). De veiligheid en de werkzaamheid van de vaccins in het algemeen (genoemd door bijna negen op de 10 mensen) en de coronavaccins (genoemd door driekwart van de mensen) hebben hier een positieve invloed op (Tabel 1). De bijwerkingen worden het vaakst genoemd als een factor die het vertrouwen negatief beïnvloedt (vaccins in het algemeen: 27,9%; coronavaccins: 38,3%), al geeft ook een kwart van de mensen aan dat dit geen rol speelt. De beschikbare informatie, de snelheid waarmee de vaccins worden ontwikkeld en de communicatie door de overheid hadden overwegend een positieve invloed op het vertrouwen, al worden deze aspecten bij de coronavaccins ook door een kwart tot een ruim een derde van de mensen juist als negatief benoemd.

Tabel 1 Mate waarin bepaalde aspecten een positieve, negatieve of geen invloed hebben op het vertrouwen in vaccins in het algemeen en coronavaccins specifiek (n=1.043-1.045, alleen uitgevraagd in 2022)¹

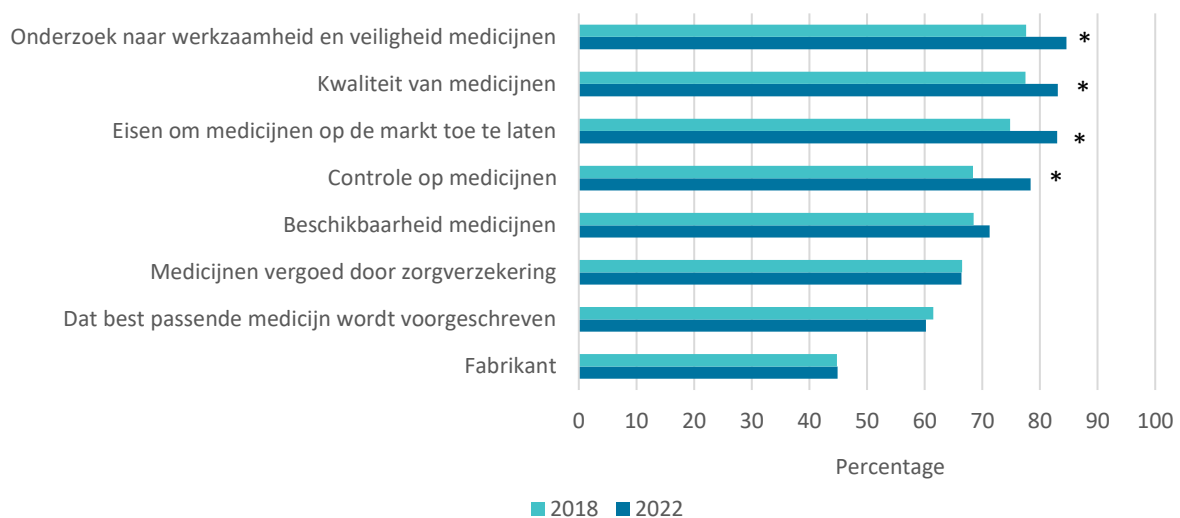
	Vaccins in het algemeen			Coronavaccins specifiek		
	Positief	Negatief	Speelt geen rol	Positief	Negatief	Speelt geen rol
Veiligheid van de vaccins	86,8%	7,4%	5,9%	75,4%	17,1%	7,5%
Werkzaamheid van de vaccins	87,8%	6,8%	5,4%	73,3%	20,8%	5,9%
Bijwerkingen van de vaccins	46,2%	27,9%	25,9%	34,9%	38,3%	26,8%
Snelheid waarmee vaccins worden ontwikkeld	53,1%	16,6%	30,3%	46,6%	30,9%	22,6%
Beschikbare informatie over de vaccins	71,0%	16,3%	12,6%	63,1%	25,6%	11,3%
Communicatie over de vaccins door overheid	53,0%	24,1%	22,9%	48,3%	36,4%	15,3%

¹ resultaten representatief voor leeftijd en geslacht door weging

Vertrouwen in medicijnvoorziening en systeem groot

Wat betreft de mate van vertrouwen die men heeft in aspecten op het niveau van de medicijnvoorziening en het systeem rond medicijnen, hebben mensen vooral (heel) veel vertrouwen in het onderzoek naar werkzaamheid en veiligheid van medicijnen (85%), de kwaliteit van medicijnen (83%), de eisen om medicijnen op markt toe te laten (83%) en de controle op medicijnen (78%) (Figuur 2). Wat ook opvalt is dat er in 2022 beduidend meer mensen zijn die aangaven (heel) veel vertrouwen te hebben in deze vier aspecten dan in 2018.

Figuur 2 Aspecten van medicatievoorziening en het systeem waar respondenten (heel) veel vertrouwen in hebben in 2018 (n=628-634) en 2022 (n=1.013-1.022). Resultaten representatief voor leeftijd en geslacht door weging.

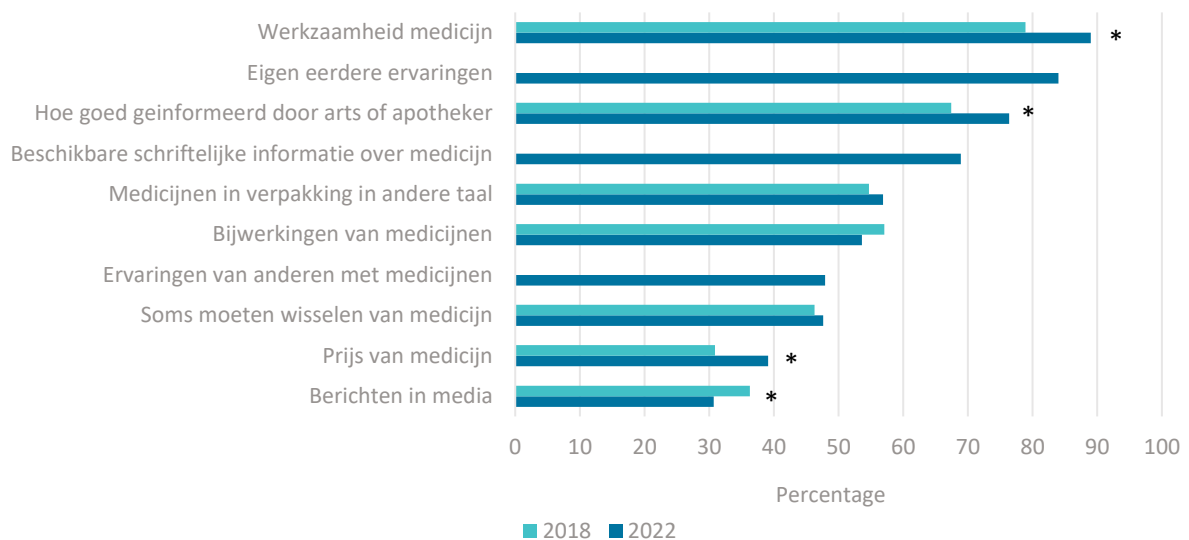

*Significant verschil 2018-2022, * $p < 0.05$*

Factoren van invloed op vertrouwen in medicijnen

Gevraagd naar de factoren die van invloed zijn op het vertrouwen dat respondenten hebben in medicijnen, blijkt dat 89% aangaf dat “hoe goed de medicijnen werken” veel/redelijk van invloed is op het gegeven cijfer, gevolgd door eigen eerdere ervaringen met medicijnen (84%) en hoe goed zij geïnformeerd worden door arts of apotheker over het medicijn (76%) (Figuur 3). Ten opzichte van 2018, gaven in 2022 meer mensen aan dat de werkzaamheid van het medicijn, de informatie van de zorgverlener en de prijs van het medicijn veel/redelijk van invloed is op het vertrouwen dat zij hebben in medicijnen. Berichten in de media werden daarentegen minder vaak genoemd als een factor met invloed op het vertrouwen dan in 2018.

Figuur 3 Factoren die **veel tot redelijk** van invloed zijn op het vertrouwen in medicijnen in 2018 (n=616-624) en 2022 (n=1006-1016). Eigen eerdere ervaringen, ervaringen van anderen en beschikbare schriftelijke informatie alleen in 2022 uitgevraagd. Resultaten representatief voor leeftijd en geslacht door weging.

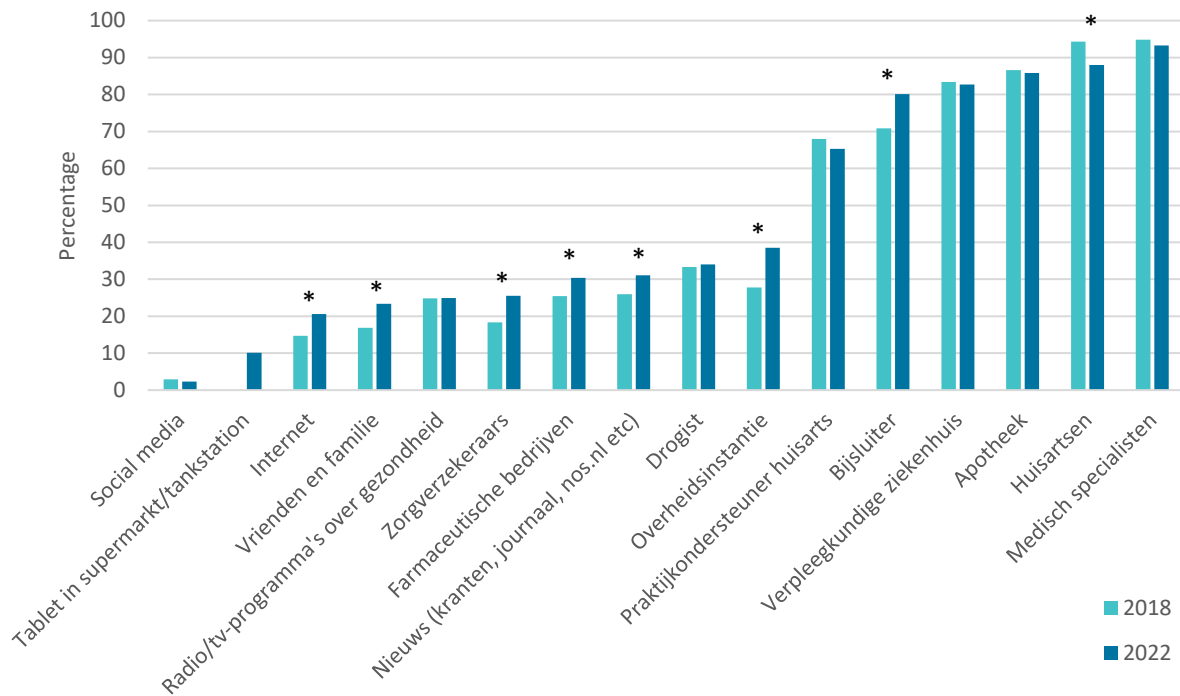

Significant verschil 2018-2022, * $p < 0.05$

Vooraf vertrouwen in zorgverleners als bron voor informatie

Net als in 2018, hebben mensen het meeste vertrouwen in zorgverleners als het gaat om het verstrekken van informatie over medicijnen (Figuur 4). Wel valt op dat het vertrouwen in de huisarts iets is afgenomen, al blijft het vertrouwen groot. De bijsluiter staat als enige geschreven bron tussen de zorgverleners die het meest vertrouwd worden. Acht op de 10 mensen gaven aan (heel) veel vertrouwen in de bijsluiter te hebben. Dit vertrouwen in de bijsluiter is toegenomen. Dit geldt ook voor andere bronnen buiten de zorgverleners, waaronder overheidsinstanties en zorgverzekeraars. Wel geldt dat (sociale) media, een tablet om informatie op te vragen bij een tankstation of supermarkt en het internet bronnen zijn waar mensen het minste vertrouwen in hebben om informatie over medicijnen vandaan te halen.

Figuur 4 Bronnen waar respondenten (heel) veel vertrouwen in hebben wat betreft informatievoorziening in 2018 (n=617-628) en 2022 (n=999-1006). Resultaten representatief voor leeftijd en geslacht door weging.

Significant verschil 2018-2022, * $p < 0.05$

Tot slot

Ons onderzoek laat zien dat het vertrouwen van burgers in medicijnen ook in 2022 groot is en verder toegenomen is ten opzichte van 2018. Nieuw was het vertrouwen in de vaccins. Hierbij zien we dat het vertrouwen in de coronavaccins een punt lager ligt (op een schaal van 1-10) dan het vertrouwen in de vaccins in het algemeen, maar dat dit met een 6,7 nog steeds een voldoende is. Ook uit een Europees onderzoek bleek dat ruim twee derde van de respondenten in 15 landen vertrouwen heeft in de coronavaccins (gemeten tussen november 2020 en februari 2021) (IGHI, 2021).

Ook zien we een toename in het vertrouwen dat men heeft in de medicijnvoorziening en het systeem eromheen ten opzichte van 2018, met name in de controle op medicijnen en de eisen om tot de markt toegelaten te worden. Mogelijk kan dit verklaard worden doordat er in de afgelopen coronajaren door het CBG veel aandacht is besteed aan hoe de coronavaccins beoordeeld zijn en aan welke toelatingseisen zij moeten voldoen (werkzaamheid, veiligheid en kwaliteit)(CBG, 2022). Dit kan een positieve invloed hebben gehad op het vertrouwen in de medicijnvoorziening in het algemeen. De factoren die het meest van invloed zijn op het vertrouwen zijn opnieuw de werkzaamheid van het medicijn en de mate waarin men goed geïnformeerd wordt door de zorgverlener. Ook de eigen eerdere ervaringen, wat ook te maken heeft met het ervaren van de werking van het medicijn, is een belangrijke factor. We weten dat als men positieve opvattingen ten aanzien van de medicijnen dit ook kan leiden tot beter medicijngebruik (o.a. Horne et al., 2013). Opvallend is wel dat de berichten in de media een minder grote invloed hebben, en de prijs van het medicijn een grotere invloed heeft op het vertrouwen in 2022 vergeleken met 2018. We hebben echter niet uitgevraagd voor deze factoren of dit een positieve of negatieve invloed was. Een recente Nederlandse studie wees al wel

uit dat social media berichten vaak onjuiste informatie geven, wat het vertrouwen eerder zal ondermijnen (Van Gelder et al., 2019).

Tot slot is het vertrouwen in zorgverleners opnieuw het grootst als het gaat om bron van informatievoorziening. De bijsluiter heeft zijn positie daarin ook verstevigd. De toename in het vertrouwen in zorgverleners zien we ook terug in de Barometer Gezondheidszorg, zorgverleners kregen meer vertrouwen van consumenten in 2020 dan in 2018 (Meijers et al., 2022). Het vertrouwen in de huisarts is wel afgenomen, al geniet deze nog steeds veel vertrouwen.

Concluderend kunnen we zeggen dat ook anno 2022 burgers hun vertrouwen in medicijnen een goede voldoende geven. Voor het behoud van het vertrouwen in de toekomst lijkt een goede informatievoorziening rond medicijnen, zowel schriftelijk als mondeling, van de arts en apotheker belangrijk te zijn.

Wel moet rekening gehouden worden met het feit door het bevragen van het Consumentenpanel Gezondheidszorg er een mogelijke bias opgetreden kan zijn. Ondanks dat mensen niet zichzelf kunnen aanmelden voor het panel, zijn de mensen die de uitnodiging voor deelname aan het panel accepteren veelal geïnteresseerd in de gezondheidszorg. Dit heeft mogelijk geleid tot enigszins positievere resultaten rond vertrouwen. Wel zijn door weging de resultaten wel representatief voor leeftijd en geslacht van de Nederlandse bevolking. Verschillen in de respondentgroepen in 2018 en 2022 op kenmerken anders dan leeftijd en geslacht kunnen wel invloed hebben gehad op de verschillen die we vinden tussen de twee peilingen.

Het onderzoek

Voor het in kaart brengen van het vertrouwen van burgers in medicijnen en vaccins in 2022 is een online vragenlijst uitgezet onder een voor leeftijd en geslacht representatieve steekproef van 2.000 leden van het Consumentenpanel Gezondheidszorg. Deze vragenlijst is ingevuld tussen 31 mei en 21 juni 2022 door 1.059 mensen (respons: 53%). In 2018 is eenzelfde peiling uitgezet onder een steekproef van 1.500 panelleden, die door 753 leden is ingevuld (respons: 50%). In beide peilingen is relatief vaker gerespondeerd door ouderen dan jongeren, en in 2018 ook vaker door vrouwen dan mannen. De resultaten van beide peilingen zijn daarom gewogen naar leeftijd en geslacht, zodat deze representatief zijn voor leeftijd en geslacht voor de algemene Nederlandse bevolking. **In bijlage A** zijn alle cijfers uit de 2022 peiling opgenomen, inclusief een beschrijving van de studiepopulatie. Alle resultaten van de peiling uit 2018 zijn terug te vinden in het rapport gepubliceerd in 2019 (Vervloet et al. 2019). Deze publicatie is te vinden via www.nivel.nl/publicaties.

Het Consumentenpanel Gezondheidszorg

Het Nivel Consumentenpanel Gezondheidszorg verzamelt op landelijk niveau informatie over de meningen en kennis, verwachtingen en ervaringen van gebruikers van de gezondheidszorg. Deze informatie wordt verzameld in peilingen. Peilingen zijn vragenlijsten die schriftelijk en/of via internet worden afgenomen. Per jaar worden er momenteel zo'n acht peilingen gehouden, waarbij ieder panellid ongeveer drie vragenlijsten per jaar krijgt voorgelegd. Het panel bestaat momenteel uit ongeveer 11.500 personen van achttien jaar en ouder. Van deze panelleden is een groot aantal achtergrondkenmerken bekend, zoals leeftijd, geslacht en opleidingsniveau. Om met het panel een representatieve afspiegeling te kunnen vormen van de algemene bevolking in Nederland, worden regelmatig nieuwe leden geworven. Aanvulling is nodig om het natuurlijk verloop (zoals het overlijden van panelleden of het niet doorgeven van een adreswijziging na verhuizing) te compenseren. Mensen kunnen zichzelf niet aanmelden als panellid, maar kunnen alleen lid worden als zij hiervoor benaderd worden. Daarnaast worden panelleden die langer lid zijn van het panel uitgeschreven om leereffecten te voorkomen. Meer informatie over het panel is te vinden in: Brabers AEM en Jong JD de. Nivel Consumentenpanel Gezondheidszorg: basisrapport met informatie over het panel (2022). Utrecht: Nivel, 2022. Of kijk op www.nivel.nl/nl/consumentenpanel-gezondheidszorg.

Meer weten

Het Nivel levert de kennis om de gezondheidszorg in Nederland beter te maken. Dat doen we met hoogwaardig, betrouwbaar en onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek naar thema's met een groot maatschappelijk belang. 'Kennis voor betere zorg' is onze missie. Alle onderzoeken publiceert het Nivel openbaar. U vindt deze publicatie en alle andere Nivel-publicaties op www.nivel.nl/publicaties.

Titelgegevens van deze publicatie

De gegevens uit deze publicatie mogen met de volgende bronvermelding worden gebruikt: Vervloet, M., Brabers, A., te Paske, R., van Dijk, L. Vertrouwen van burgers in medicijnen en vaccins anno 2022. Een herhaalde peiling binnen het Consumentenpanel Gezondheidszorg. Utrecht: Nivel, 2022.

Literatuur

Benkert R, Cuevas A, Thompson HS, Dove-Meadows E, Knuckles D. Ubiquitous Yet Unclear: A Systematic Review of Medical Mistrust [published correction appears in Behav Med. 2022 Jul-Sep;48(3):238]. Behav Med. 2019;45(2):86-101. doi:10.1080/08964289.2019.1588220

Brown MT, Bussell J, Dutta S, Davis K, Strong S, Mathew S. Medication Adherence: Truth and Consequences. Am J Med Sci. 2016;351(4):387-399. doi:10.1016/j.amjms.2016.01.010.

College ter Beoordeling Geneesmiddelen. Over ons werk, geraadpleegd via: <https://www.cbg-meb.nl/onderwerpen/themas/over-ons-ons-werk>, 19-09-2022.

College ter Beoordeling Geneesmiddelen. CBG Jaarverslag 2021. Utrecht: CBG, 2022.

van Gelder MMHJ, Rog A, Bredie SJH, Kievit W, Nordeng H, van de Belt TH. Social media monitoring on the perceived safety of medication use during pregnancy: A case study from the Netherlands. *Br J Clin Pharmacol.* 2019;85(11):2580-2590. doi:10.1111/bcp.14083

Horne R, Chapman SC, Parham R, Freemantle N, Forbes A, Cooper V. Understanding patients' adherence-related beliefs about medicines prescribed for long-term conditions: a meta-analytic review of the Necessity-Concerns Framework. *PLoS One.* 2013;8(12):e80633. Published 2013 Dec 2. doi:10.1371/journal.pone.0080633

Institute of Global Health Innovation (IGHI). Global attitudes towards a COVID-19 vaccine as of February 2021. London: Imperial College London, 2021.

Meijer, M.A., Brabers, A.E.M. en Jong, J.D. de. Barometer Vertrouwen in de Gezondheidszorg. Utrecht: Nivel. [<https://www.nivel.nl/consumentenpanel-gezondheidszorg/resultaten-vertrouwen>], geraadpleegd op 19-09-2022

Vervloet, M., Paske, R. te, Bekker, C., Brabers, A., Jong, J. de, Dijk, L. van. Vertrouwen in medicijnen: een vragenlijstonderzoek onder burgers. Utrecht: Nivel, 2019.

Bijlage A Tabellenboek

A1. Onderzoekspopulatie

De vragenlijst in 2022 is online uitgezet onder een aselechte steekproef van 2.000 leden van het Consumentenpanel Gezondheidszorg. Met 1.059 ingevulde vragenlijsten lag de respons op 53%.

Tabel A1.1 Achtergrondkenmerken van respondenten (N=1.059) en non-respondenten in 2022 (N=941)

	Respondenten n (%)	Non-respondenten n (%)
Man	519 (49,0)	481 (51,2)
Leeftijd, M ± SD ***	55,4 ± 15,3	45,9 ± 16,6
Leeftijd in categorieën ***		
18 t/m 39	195 (18,4)	482 (51,2)
40 t/m 64	553 (52,2)	285 (30,3)
65 jaar en ouder	311 (29,4)	174 (18,5)
Opleiding (N=1.054 / 932)		
Laag/geen	68 (6,5)	52 (5,6)
Middelbaar	409 (39,4)	348 (37,3)
Hoog	562 (54,1)	532 (57,1)
Etnische achtergrond¹ (N=1.054 / 939)		
Nederlandse achtergrond	972 (92,2)	861 (91,7)
(Niet-)Westerse migratieachtergrond	82 (7,8)	78 (8,3)
Burgerlijke staat (N=1.046 / 934) ***		
Gehuwd (incl. geregistreerd partnerschap)	639 (61,1)	510 (54,6)
Voor de wet gescheiden	86 (8,2)	53 (5,7)
Weduwe/weduwnaar	42 (4,0)	25 (2,7)
Nooit gehuwd geweest	279 (26,7)	346 (37,0)
Maatschappelijke positie (N=1.052 / 940) ***		
Betaald werk	673 (64,0)	687 (73,1)
Werkloos/werkzoekend	41 (3,9)	27 (2,9)
(Vervroegd) pensioen	223 (21,2)	127 (13,5)
Arbeidsongeschikt/WIA	71 (6,8)	40 (4,3)
Huisvrouw/-man	67 (6,4)	59 (6,3)
Schoolgaand/studerend	43 (4,1)	62 (6,6)
Anders	51 (4,9)	43 (4,6)
Samenstelling huishouden (N=1.055 / 939) ***		
Geen andere personen buiten mijzelf	247 (23,4)	185 (19,7)
Partner/echtgeno(o)t(e)	734 (69,6)	666 (70,9)
Kinderen < 18 jaar die nog thuis wonen	323 (30,6)	393 (41,9)
Kinderen ≥ 18 jaar die nog thuis wonen	122 (11,6)	56 (6,0)
Ouder(s)	20 (1,9)	21 (2,2)
Anderen	18 (1,7)	20 (2,1)

	Respondenten n (%)	Non-respondenten n (%)
Algemene gezondheid (N=1.041 / 924)**		
Uitstekend	111 (10,7)	133 (14,4)
Zeer goed	263 (25,3)	280 (30,3)
Goed	519 (49,9)	409 (44,3)
Matig	130 (12,5)	92 (10,0)
Slecht	18 (1,7)	10 (1,1)
Psychische gezondheid (N=676 / 344)		
Uitstekend	182 (26,9)	85 (24,7)
Zeer goed	197 (29,1)	115 (33,4)
Goed	258 (38,2)	120 (34,9)
Matig	37 (5,5)	22 (6,4)
Slecht	2 (0,3)	2 (0,6)

¹ naar definitie van het CBS

* $p < 0.05$; ** $p < 0.01$; *** $p < 0.001$

Tabel A1.2 Ziekten en aandoeningen van respondenten, zelfrapportage (N=992)*

	n (%)
Geen ziekte of aandoening	309 (31,2)
Een hart-/vaatziekte (bijv. hartkwaal, hartinfarct, hoge bloeddruk, beroerte)	184 (18,6)
Reuma, gewrichtsslijtage of -ontsteking (artrose, artritis)	153 (15,4)
Astma, COPD (chronische bronchitis, longemfyseem)	95 (9,6)
Diabetes	70 (7,1)
Kwaadaardige aandoening of kanker	30 (3,0)
Andere langdurige of chronische aandoening	232 (23,4)
Kortdurende klachten / aandoeningen (bijv. griep, hooikoorts, urineweginfecties)	324 (32,7)

* Meerdere antwoorden mogelijk per respondent

Tabel A1.3 Medicijnen op recept die mensen nu of in het afgelopen jaar gebruik(t)en, zelfrapportage (N=719)*

Medicijn op recept nu of < 12 mnd geleden gebruikt	n (%)
Bloeddrukverlager	224 (31,2)
Cholesterolverlager	171 (23,8)
Medicijn tegen maag- en darmklachten	158 (22,0)
Bloedverdunner	158 (22,0)
Pijnstiller op recept	129 (17,9)
Medicijn tegen astma / COPD	73 (10,2)
Medicijn tegen reuma, gewrichtspijnen, enz.	72 (10,0)
Antibioticum/penicilline	71 (9,9)
Medicijn voor de huid (bijv. acné, eczeem, psoriasis)	70 (9,7)
Medicijn tegen suikerziekte/diabetes	65 (9,0)
Plaspil	66 (9,2)
Ander medicijn op recept	319 (44,4)

* Meerdere antwoorden mogelijk per respondent

A2. Vertrouwen in medicijnen & vaccins

A2.1 Rapportcijfers

Tabel A2.1 Vertrouwen in de gezondheidszorg en (verschillende typen) medicijnen en vaccins, uitgedrukt in een gemiddeld rapportcijfer (range 1-10), en het aantal mensen dat een (on)voldoende geeft (n=1.025-1.059)¹

Welk rapportcijfer geeft u uw vertrouwen in...	Gemiddelde cijfer (SD)	Range 1-5 n (%)	Range 6-10 n (%)
...de huidige gezondheidszorg	7,3 (1,3)	81 (7,7)	978 (92,3)
...medicijnen in het algemeen	7,3 (1,3)	82 (7,7)	977 (92,3)
... medicijnen op recept die u zelf gebruikt of gebruikt heeft	8,2 (1,6)	50 (5,4)	881 (94,6)
...medicijnen die u zonder recept kunt kopen bij de apotheek	7,2 (1,4)	87 (8,5)	935 (91,5)
...medicijnen die u zonder recept kunt kopen bij de drogist	6,8 (1,5)	154 (15,0)	869 (85,0)
...medicijnen die u zonder recept kunt kopen bij de supermarkt	6,5 (1,7)	228 (22,4)	791 (77,6)
...medicijnen die via het internet te koop zijn	4,7 (2,1)	626 (61,4)	394 (38,6)
...coronavaccins	6,8 (2,1)	176 (17,6)	824 (82,4)
...vaccins in het algemeen	7,8 (1,5)	58 (6,1)	895 (93,9)

¹ resultaten representatief voor leeftijd en geslacht door weging

A2.2 Vertrouwen in aspecten van medicijnen

Tabel A2.2 Vertrouwen in het genoemde aspect rond medicijnvoorziening (n=1.013-1.022)¹, n (%)

	(Heel) veel vertrouwen	(Heel) weinig vertrouwen	Geen mening
Onderzoek naar werkzaamheid en veiligheid medicijnen	858 (84,6)	109 (10,7)	48 (4,7)
Kwaliteit van medicijnen	842 (83,1)	110 (10,9)	62 (6,1)
Eisen om medicijnen op markt toe te laten	841 (83,0)	125 (12,3)	47 (4,7)
Controle op medicijnen	791 (78,4)	176 (17,4)	42 (4,2)
Beschikbaarheid medicijnen	725 (71,3)	209 (20,6)	83 (8,1)
Medicijnen vergoed door zorgverzekering	672 (66,4)	263 (26,0)	76 (7,6)
Dat best passende medicijn wordt voorgeschreven	611 (60,2)	346 (34,0)	59 (5,8)
Fabrikant van medicijnen	456 (44,9)	315 (41,4)	139 (13,7)

¹ resultaten representatief voor leeftijd en geslacht door weging

Tabel A2.3 Invloed van genoemd aspect op het vertrouwen in medicijnen (n=1006-1016)¹, n (%)

	Veel/redelijk van invloed	Enigszins van invloed	Geen invloed	Geen mening
Hoe goed de medicijnen werken	893 (89,0)	67 (6,7)	28 (2,7)	16 (1,6)
Eigen eerdere ervaringen met medicijnen	844 (84,0)	83 (8,2)	33 (3,3)	45 (4,5)
Hoe goed u geïnformeerd wordt door de arts of apotheker over medicijnen	767 (76,4)	165 (16,4)	51 (5,1)	21 (2,0)
De beschikbare schriftelijke informatie over het medicijn	690 (68,9)	211 (21,1)	78 (7,8)	23 (2,3)
Medicijnen in een verpakking grotendeels in een andere taal (bijv. Grieks of Pools)	570 (56,9)	195 (19,4)	155 (15,4)	83 (8,3)
Bijwerkingen van medicijnen	541 (53,6)	346 (34,2)	100 (9,9)	23 (2,2)
Ervaringen van anderen met medicijnen	480 (47,9)	328 (32,7)	136 (13,5)	60 (6,0)
Het soms moeten wisselen van medicijnen	479 (47,6)	295 (29,4)	97 (9,7)	134 (13,3)
De prijs van het medicijn	392 (39,1)	265 (26,4)	275 (27,4)	71 (7,0)
Berichten in de media over medicijnen	309 (30,7)	488 (48,5)	164 (16,3)	46 (4,6)
De vorm van het medicijn (tablet, zetpil, injectie, drankje)	177 (17,6)	258 (25,7)	525 (52,3)	44 (4,3)
De smaak van het medicijn	97 (9,7)	194 (19,4)	652 (65,2)	58 (5,8)
De kleur van het medicijn	60 (6,0)	87 (8,6)	793 (78,8)	66 (6,6)

¹ resultaten representatief voor leeftijd en geslacht door weging

A2.3 Vertrouwen in informatie over medicijnen

Tabel A2.4 Vertrouwen in verschillende bronnen als het gaat om medicijninformatie (n=999-1006)¹, n (%)

	(Heel) veel vertrouwen	(Heel) weinig vertrouwen	Geen mening
Specialisten	929 (93,3)	48 (4,8)	19 (1,9)
Huisartsen	879 (88,0)	107 (10,7)	14 (1,4)
Apotheek	857 (85,8)	126 (12,6)	17 (1,7)
Verpleegkundige in het ziekenhuis	824 (82,7)	124 (12,4)	49 (4,9)
Bijsluiter	798 (80,1)	158 (15,8)	41 (4,1)
Praktijkondersteuner (POH) van de huisarts	651 (65,3)	243 (24,3)	104 (10,4)
Overheidsinstantie	383 (38,5)	519 (52,2)	92 (9,3)
Drogist	340 (34,0)	596 (59,6)	64 (6,4)
Nieuws, zoals kranten, journaal, nos.nl, nu.nl	310 (31,1)	569 (57,0)	119 (11,9)
Farmaceutische bedrijven	302 (30,4)	606 (61,0)	86 (8,6)
Zorgverzekeraars	255 (25,5)	665 (66,7)	77 (7,8)
Radio en televisieprogramma's over gezondheid	249 (24,9)	599 (59,9)	151 (15,2)
Vrienden en familie	234 (23,4)	641 (60,1)	125 (12,5)
Internet	205 (20,6)	674 (67,7)	116 (11,7)
Tablet (iPad) bij het schap in supermarkt of tankstation	100 (10,1)	585 (58,6)	313 (31,4)
Sociale media (zoals Twitter, Facebook)	22 (2,3)	815 (81,8)	158 (16,0)

¹ resultaten representatief voor leeftijd en geslacht door weging